

Okruhy a otázky na záverečné skúšky v bakalárskom stupni v študijnom programe história v akademickom roku 2024/2025

PRAVEK A STAROVEK

1. Vznik a hlavné znaky patriarchálnej spoločnosti.
2. Umelecké prejavy v paleolite a teórie ich interpretácie.
3. Hospodárska základňa a spoločnosť doby bronzovej.
4. Keltská civilizácia v strednej Európe.
5. Najstaršie nálezy Homo sapiens sapiens.
6. Vznik najstarších štátov, geografické a prírodné podmienky.
7. Egypt – obdobie Novej ríše. Politické a kultúrne dejiny.
8. Egypt – obdobie Starej ríše a prvé prechodné obdobie.
9. Kultúra starovekého Grécka v klasickom období (umenie, literatúra, náboženstvo a mytológia).
10. Rané obdobie rímskej republiky (509 – 265 p. n. l.).
11. Rímska ríša v období principátu – prvé obdobie rímskeho cisárstva.
12. Dominát – neskoré rímske cisárstvo. Zánik Západorímskej ríše.
13. Periklova doba – peloponézska vojna a jej dôsledky.
14. Sumerská civilizácia – dejiny, kultúra, umenie.
15. Malá Ázia v dobe Chetitskej ríše. Kultúra a mytológia Chetitov.
16. Etruskovia – problémy pôvodu etnika, jazyka. Politické dejiny, hospodárske a kultúrne strediská.
17. Periklova doba – peloponézska vojna a jej dôsledky.
18. Výboje Alexandra Macedónskeho.
19. Politické dejiny strednej Európy v 1. – 4. storočí n. l.
20. Akadská ríša – politické a kultúrne dejiny.
21. Staroveké dejiny Izraela.
22. Prejavy monoteizmu v staroveku.
23. Slovanská mytológia.
24. Kultúrny vývoj na Slovensku v staršej dobe kamennej.
25. Neolit na Slovensku.
26. Kultúrny vývoj v neskoršej dobe kamennej na Slovensku.
27. Slovensko v dobe bronzovej.
28. Etnogenéza Slovanov.
29. Praveké umenie.
30. Neolitická revolúcia.

STREDOVEK

1. Kríza feudalizmu ako spoločensko-ekonomický problém.
2. Sťahovanie národov . pojem, obsah, príčiny a dôsledky.
3. Raný stredovek – hospodárstvo, spoločnosť, štát, kultúra.
4. Cirkev v stredoveku.
5. Kultúra a vzdelanosť v stredoveku.
6. Prvé štáty západných Slovanov: vznik, hospodárstvo, spoločnosť, štát, kultúra.
7. Franská ríša.
8. Križiacke výpravy predpoklady a príčiny, priebeh križiackych výprav a ich dôsledky.
9. Kyjevska Rus - vznik , politický vývin, hospodárstvo, spoločnosť, štát, kultúra.
10. Vznik centralizovaných monarchií v západnej Európe.
11. Storočná vojna (príčiny priebeh a výsledky).

12. Arabi a Arabská ríša. Vznik islamu, arabské výboje, hospodárstvo spoločnosť a kultúra Arabskej ríše.
13. Hospodárstvo a spoločnosť v ranom stredoveku.
14. Stavby a stavovská monarchia v stredoveku.
15. Stredoveké mestá: vznik mestská spoločnosť hospodársky spoločenský a politický význam miest.
16. Vznik Uhorského kráľovstva a začleňovanie územia Slovenska do Uhorského kráľovstva.
17. Politický vývin za vlády Arpádovcov: vnútorná politika zahraničná expanzia dynastické spory.
18. Tatársky vpád a jeho dôsledky.
19. Kríza a konsolidácia na začiatku 14. storočia: vláda oligarchov a jej prekonávanie.
20. Politický vývin za vlády Anjuovcov.
21. Žigmund Luxemburský na uhorskom tróne: vnútorná a zahraničná politika vytváranie stavovskej monarchie.
22. Vláda Mateja Korvína hlavné znaky vnútornej a zahraničnej politiky, prínos Mateja Korvína.
23. Kolonizácia na západnom, resp. nemeckom práve v 12. – 14. storočí.
24. Baníctvo na Slovensku v stredoveku.
25. Poddanské obyvateľstvo v stredoveku: povinnosti spoločenské postavenie a vnútorná diferenciácia.
26. Demografické a etnické pomery na Slovensku v stredoveku.
27. Šľachta a magnáti v stredoveku vznik pôvod a spoločenské postavenie.
28. Vznik úlohy a význam stolíc na území Slovenska.
29. Kultúra a umenie vrcholného stredoveku na Slovensku.
30. Politický a hospodársky vývoj na Slovensku za vlády Jagelovcov.

RANÝ NOVOVEK

1. Reformácia: spoločenské príčiny teologické predpoklady, obsah, priebeh.
2. Tridsaťročná vojna príčiny predpoklady priebeh výsledky dôsledky.
3. Zmeny v hospodárskom živote v ranom novoveku.
4. Spoločnosť a jej premeny v ranom novoveku.
5. Habsburská monarchia do roku 1648: Habsburgovci v európskej politike vznik a vývin habsburskej monarchie.
6. Nemecká ríša v 16. – 17. storočí.
7. Nizozemská revolúcia a vojna za nezávislosť.
8. Humanizmus a renesancia .
9. Proces rekatolizácie v Európe.
10. Osmanská ríša.
11. Sedmohradské kniežatstvo.
12. Zámorské objavné plavby v 15. – 16. storočí: predpoklady, príčiny priebeh a dôsledky.
13. Absolutizmus a absolutistické monarchie.
14. Barok v európskej kultúre.
15. Vznik kolónií a prvé koloniálne mocnosti.
16. Kultúra, vzdelanosť, školstvo na Slovensku v ranom novoveku.
17. Vznik habsburskej monarchie a Slovensko.
18. Turecká prítomnosť na Slovensku a jej dôsledky.
19. Reformácia na Slovensku predpoklady jednotlivé smery a ich rozšírenie.
20. Rekatolizačná politika habsburských panovníkov v Uhorsku.
21. Protihabsburský odboj príčiny východisk, politické koncepcie, etapy.

22. Slobodné kráľovské mestá a banské mestá v 16. – 17. storočí.
23. Šľachta na Slovensku v rannom novoveku.
24. Poddaní na Slovensku v rannom novoveku.
25. Osvietenský absolutizmus a reformy Márie Terézie a Jozefa II.
26. Náboženské a národnostné pomery na Slovensku v rannom novoveku.
27. Cechy a remeslá na Slovensku v rannom novoveku.
28. Hospodárske a spoločenské pomery v Uhorsku v 16. – 17. storočí.
29. Školstvo v období reformácie a rekatolizácie.
30. Obchod v rannom novoveku.

NOVOVEK

1. Konštitučný vývoj Anglicka v 17. storočí.
2. Nástup absolutizmu vo Francúzsku a jeho formy v Európe.
3. Osvietenstvo v európskych dejinách a jeho prejavy v spoločnosti.
4. Predpoklady vzniku USA – ústava USA.
5. Občianska vojna v USA.
6. Zjednotenie Nemecka a jeho ekonomický vzostup.
7. Priemyselná revolúcia a nástup modernizácie.
8. Predpoklady, priebeh a význam Veľkej francúzskej revolúcie.
9. Koloniálna politika európskych mocností v 19. storočí.
10. Úloha Ruska v novovekých dejinách Európy.
11. Vývoj v Európe a vo svete na začiatku 20. storočia.
12. Prvá svetová vojna.
13. Napoleónske vojny.
14. Tri delenia Poľska.
15. Revolučné roky 1848 – 49 v Európe.
16. Úpadok Osmanskej ríše a vznik národných štátov na Balkáne.
17. Vývin mocností na Ďalekom východe (vzostup Japonska, súperenie mocností v Číne).
18. Rusko-Japonská vojna a jej dôsledky.
19. Charakteristika slovenského národného obrodzenia (ideové podnety, ciele a špecifiká).
20. Charakteristika národných aktivít Slovákov v prvej polovici 19. storočia.
21. Národnopolitický program Slovákov v revolučných rokoch 1848 – 1849.
22. Matičné obdobie a rozvoj národného života Slovákov.
23. Rakúsko-maďarské vyrovnanie a slovenské národné hnutie do začiatku 20. storočia.
24. Slovenské vystaňovalectvo v druhej polovici 19. a začiatkom 20. storočia.
25. Politická diferenciacia slovenského národného hnutia na prelome 19. a 20. storočia.
26. Slovenský a český domáci a zahraničný odboj počas 1. Svetovej vojny.
27. Poľsko a Rusko v 17. storočí.
28. Priemyselná revolúcia v Uhorsku.
29. Politický život v Uhorsku po roku 1848.
30. Revolúcia v Uhorsku v roku 1848 – 49 a aprílové zákony.

20. STOROČIE

1. Parížska mierová konferencia (význam, priebeh, výsledky).
2. Mocensko-politické rozdelenie Európy a sveta po prvej svetovej vojne.
3. Vývoj medzinárodných vzťahov v 20. rokoch 20. storočia.
4. Miesto strednej a juhovýchodnej Európy v medzinárodných vzťahoch medzivojnového obdobia.
5. Príčiny nástupu fašizmu v Európe a vo svete a jeho prvé prejavy.

6. Narastanie fašistického nebezpečenstva a politika ústredných európskych mocností v druhej polovici 30. rokov 20. storočia.
7. Príčiny, charakter a hlavné etapy druhej svetovej vojny.
8. Charakterizujte vývoj vojnových udalostí v Európe v rokoch 1939 – 1941.
9. Miesto protihitlerovskej koalície v dejinách druhej svetovej vojny (konferencie Veľkej trojky).
10. Studená vojna – zdroje, príčiny a charakteristika hlavných etáp.
11. Hlavné ohniská svetového napätia po roku 1945.
12. Charakterizujte formovanie a hlavné etapy vývoja východného mocenského bloku v rokoch 1945 – 1990.
13. Miesto nemeckej otázky vo vývoji Európy po roku 1945.
14. Charakterizujte politický vývoj vo svete v 70. rokoch 20. storočia.
15. Hlavné faktory a priebeh rozpadu bipolarity sveta (koniec 80. rokov 20. storočia).
16. Vznik Československej republiky a začlenenie Slovenska do nového štátu.
17. Podkarpatská Rus ako súčasť Československej republiky.
18. Československo – viacnárrodný štát. Postavenie a vzťah jednotlivých národov a národností k Československu.
19. Politický systém medzivojnového Československa, ústava z roku 1920 a charakteristika československej politickej scény (najväčšie politické strany v ČSR, parlamentné a prezidentské voľby).
20. Čechoslovakizmus – jeho pozitívny a negatívny význam a slovenské autonomistické hnutie v rokoch 1918 – 1938.
21. Česká a slovenská historiografia o vzniku ČSR v medzivojnovom období a v 50. rokoch 20. storočia – jej porovnanie na základe všeobecnej charakteristiky vymedzených období.
22. Mníchovská dohoda a Viedenská arbitráž v dejinách Československa.
23. Slovenské národné povstanie v roku 1944.
24. Slovenská republika 1939 – 1945, jej politický a hospodársky vývin a medzinárodné postavenie SR.
25. Politický a hospodársky vývoj Slovenska v rokoch 1939 – 1945.
26. Politický a hospodársky vývoj v Československu od roku 1945 do roku 1948.
27. Komunistický februárový prevrat 1948 a politicko-hospodársky vývin Československa v 50. rokoch 20. storočia.
28. Kolektivizácia poľnohospodárstva v Československu ako jedna z foriem pozemkovej reformy, jej začiatky, priebeh a dôsledky.
29. „Pražská jar“ 1968, príčiny, priebeh a dôsledky, okupácia Československa v auguste 1968.
30. Cesta k federácii. Československo v 60. rokoch 20. storočia a prijatie zákona o federatívnom zriadení Československej socialistickej republiky.